

6. Єдиний в Україні сміттепереробний завод не працює через «дірку» в законі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://market.korupciya.com/2016/06/29/yediniy-v-ukrayini-smittyepererobniy-zavod-ne-pratsyuue-cherez-dirku-v-zakoni/>.

7. Зіновчук Н.В. Використання енергетичного потенціалу твердих побутових відходів в Україні / Н.В. Зіновчук, О.В. Горобець // Вісник ЖНАЕУ. – 2012. – № 1, т. 2. – С. 333–341.

8. Крамаренко Р.М. ПолідімENSIONАЛЬНІ ПІДХОДИ ПО ФОРМУВАННЮ ІННОВАЦІЙНОГО ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ІНТЕГРОВАНОВОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ : автореф. дис. канд. екон. наук, спец. 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка / Р.М. Крамаренко. – Харків, 2011. – 22 с.

9. Краткий анализ состояния и тенденций решения проблемы ТБО в мировой практике http://www.rav.com.ua/useful_know/nature/world_trash/TBO_problema/.

10. Махота І.В. Проблеми утилізації та знешкодження твердих побутових відходів і вдосконалення способів їх вирішення / І.В. Махота // Екологія і природокористування. – 2008. – Вип. 11. – С. 94–102.

11. Оптимальний метод вирішення проблеми поводження з твердими побутовими відходами <http://nemyriv-rda.gov.ua/index.php/430-malozabezpecheni-rodynu-raionu-otrymaly-dopomohu>.

12. Петрук М. Вирішення проблем утилізації твердих побутових відходів та продуктів їх спалювання / М. Петрук // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2011. – № 700 : Хімія, технологія речовин та їх застосування. – С. 275–278.

13. Про відходи : Закон України від 05.03.1998 № 187/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 36–37. – Ст. 242.

14. Сміття – важлива екологічна проблеми. Шляхи її вирішення. Інформаційний посібник / Під ред. М.М. Скиданюк, Т.Р. Рогів. – Манява, 2010. – 60 с.

15. Сус Т.Й. Регіональні проблеми утилізації сміття в сільській місцевості / Т.Й. Сус // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2008. – Вип. 4, т. 2. – С. 312–317.

16. Тверді відходи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eco.com.ua/node/2082>.

17. Яку кількість земель займають сміттєзвалища в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://24tv.ua/yaku_kilkist_zemel_zaymayut_smittyezvalishha_v_ukrayini_n694160.

УДК 65.016.8:69:334.72

О.Б. ЖИХОР,

д.е.н., професор кафедри економіки підприємств, бізнес адміністрування та регіонального розвитку Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова

Ю.О. МАНЬКОВСЬКА,

магістрант Харківського національного університету міського господарства

Аналіз вірогідності банкрутства будівельного підприємства

У статті проведено факторний аналіз активів та власного капіталу будівельного підприємства, здійснено аналіз вірогідності банкрутства будівельного підприємства за моделями Лісса, Таффлера та Альтмана. Усі розрахунки проведено на прикладі одного з лідерів будівельної галузі східної України – ПАТ «Трест Житлобуд-1». За оцінкою ймовірності банкрутства за моделями Лісса, Таффлера та Альтмана визначено, що у підприємства не виявлено ймовірності банкрутства, у нього залишається значний потенціал для збільшення своїх доходів та забезпечення подальшого зростання у майбутньому.

Ключові слова: активи, власний капітал, факторний аналіз, банкрутство, будівельне підприємство.

О.Б. ЖИХОР,

д.э.н., профессор кафедры экономики предприятий, бизнес администрирования и регионального развития Харьковского национального университета городского хозяйства им. А.Н. Бекетова

Ю.О. МАНЬКОВСКАЯ,

магистрант Харьковского национального университета городского хозяйства им. А.Н. Бекетова

Анализ достоверности банкрутства строительного предприятия

В статье проведен факторный анализ активов и собственного капитала строительного предприятия, осуществлен анализ вероятности банкрутства строительного предприятия по моделям Лисса, Таффлера и Альтмана. Все расчеты осуществлены на примере одного из лидеров строи-

тельной отрасли восточной Украины – ПАО «Трест Жилстрой–1». При оценке вероятности банкротства по моделям Лисса, Таффлера и Альтмана определено, что у предприятия не выявлено вероятности банкротства, у него остается значительный потенциал для увеличения своих доходов и обеспечения дальнейшего роста в будущем.

Ключевые слова: активы, собственный капитал, факторный анализ, банкротство, строительное предприятие.

O. ZHYKHOR,
Ph.D., professor of Department of business economics, business administration and regional development of the O.M.Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv
Yu. MANKOVSKA,
undergraduate of the O.M.Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Analysis of probability of bankruptcy for construction company

The article provides a factor analysis of the assets and equity capital of a construction company, analyzed the probability of bankruptcy of a construction company based on the models of Liss, Tuffler and Altman. All calculations were carried out on the example of one of the leaders of the construction industry of Eastern Ukraine PJSC «Trust Zhybud–1». Based on the assessing the probability of bankruptcy with model of Liss, Tuffler and Altman determined that the company is not revealed bankruptcy, in it remains significant potential to increase their income and ensure future growth.

Keywords: assets, equity capital, factor analysis, bankruptcy, construction company.

Постановка проблеми. В умовах фінансово-економічної кризи значна кількість будівельних підприємств в Україні має незадовільну структуру капіталу та відчуває нестачу оборотних коштів. За своєчасної розробки та впровадження заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану в довгостроковому періоді, будівельні підприємства можуть збільшити свій майновий потенціал, відновити платоспроможність та прибутковість. Попередження розвитку негативних кризових явищ на будівельних підприємствах є можливим тільки за систематичного забезпечення управлінського персоналу інформацією про поточний рівень фінансового стану та здатність підприємства до подальшого фінансового розвитку. Тому, це свідчить про необхідність постійного вдосконалення наявних теоретичних концептуальних положень та розробки практичних шляхів забезпечення довгострокового фінансового зростання підприємства, попередження вірогідності банкрутства будівельних підприємств на основі аналізу фінансового стану будівельних підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Еволюція поняття «фінансовий стан» пов'язана з розвитком фінансового аналізу. Основоположником фінансового аналізу прийнято вважати француза Жака Саварі (1622–1690). На початку 40-х років з'являються перші наукові праці з аналізу гос-

подарської діяльності (Д.П. Андріанов, М.Ф. Дячків і ін.) На початку 70-х виходять перші книги з розробки методичних підходів у теорії аналізу господарської діяльності (М.І. Баканов, А.Д. Шеремет, І.І. Каракоз). Цими методичними підходами користувалися до перебудови. На початку 90-х років відбувається відродження фінансового аналізу. У його основу покладено аналіз і управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання. Велику увагу вчені приділяють безпосередньо аналізу фінансового стану підприємства, який починає виокремлюватися в окремий елемент фінансового аналізу. Даний напрям знайшов своє відображення у великій кількості наукових праць як зарубіжних, так і вітчизняних учених. У наукових джерелах існує значна кількість підходів до визначення поняття фінансового стану підприємства, але відсутня єдина думка щодо самої сутності фінансового стану підприємства.

Фінансовий стан підприємства являється одним із важливих характеристик виробничо-фінансової діяльності підприємства. Під фінансовим станом розуміють сукупність економічних параметрів, реальних та потенційних можливостей господарюючого суб'єкта, які спрямовані для розвитку фінансів підприємства, необхідних для здійснення ефективної господарської діяльності [5].

Із Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підляга-

ють приватизації, затвердженим наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України № 49/121 від 4 січня 2013 року визначено: «Фінансовий стан підприємства – сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, реальні й потенційні фінансові можливості підприємства» [7].

Серед науковців, які приділили значну увагу дослідженню фінансового стану підприємств, слід виділити таких І.Т. Даладанов, М.Д.Білик, І.О. Бланк, Т.Р. Карлін, А.П. Ковальов, В.В.Ковальов, М.Н. Крейніна, Л.А. Лахтіонова, Г.В. Савицька, Р. Холт, В.І. Санчук, О.С. Стоянова, А.Д. Шеремет, Ж. Франсона, І. Романе.

Мета статті – провести факторний аналіз активів та власного капіталу будівельного підприємства, здійснити аналіз вірогідності банкрутства будівельного підприємства за моделями Лісса, Таффлера та Альтмана на прикладі ПАТ «Трест Житлобуд-1» за 2014–2016 рр.

Виклад основного матеріалу. Важливим прийомом фінансового аналізу є оцінка взаємозалежності рентабельності активів, продаж та оборотності активів [4]:

$$ROA = \frac{ЧП}{А} * \frac{Виручка}{Виручка} = \frac{Чп}{Виручка} * \frac{Виручка}{А} = ROS * K_{об} \quad (1)$$

де ЧП – чистий прибуток підприємства;

А – валюта балансу.

Дроблення рентабельності активів на дві складові дозволяє виявити, що є причиною недостатньо високого рівня цього показника: рентабельність продаж – ROS та швидкість оборотності активів – $K_{об}$.

Вплив факторів на зміну рівня рентабельності активів проводиться методом абсолютних різниць. Розрахунки представлені у табл. 1.

Використання формули Дюпона дозволяє визначити числове значення впливу кожного із обох факторів. У свою чергу, сума впливів цих

факторів як раз і показує зміну досліджуваного показника ROA протягом 2014–2015 років.

Рентабельність активів (ROA) – відношення чистого прибутку від реалізації продукції до вартості активів [4]:

$$ROA = \frac{ЧП}{Активи} * 100\% \quad (2)$$

де ЧП – чистий прибуток.

Рентабельність продажу (ROS) розраховується шляхом ділення чистого прибутку на суму отриманої виручки. Цей показник характеризує суму прибутку з гривні продажу [4]:

$$ROS = \frac{ЧП}{В} * 100\% \quad (3)$$

де П – прибуток від реалізації продукції ;

В – виручка від реалізації продукції.

Коефіцієнт оборотності активів – це відношення виручки від реалізації продукції та вартості активів [4]:

$$K(об)а = \frac{В}{Активи} \quad (4)$$

де В – виручка від реалізації продукції.

Ступінь впливу двох факторів визначимо наступним чином:

1. Вплив зміни оборотності активів :

$$\Delta(K(об))а = ROS_0 * (K(об)а(1) - K(об)а(0)) \quad (5)$$

$$\Delta K(об)а = 0,62 * (0,42 - 0,69) = -0,1674.$$

2. Вплив зміни рентабельності продажу:

$$\Delta ROS = (ROS_1 - ROS_0) * K(об)1а \quad (6)$$

$$\Delta ROS = (1,05 - 0,62) * 0,42 = 0,1806.$$

3. Загальна сума впливу двох факторів: – 0,1674 + 0,1806 = 0,01.

Отже, з розрахунків бачимо, що рентабельність продажу збільшилася на 0,1806, коефіцієнт оборотності активів навпаки скотився на 0,1674. Сумарний вплив цих двох факторів призвів до того, що рентабельність активів збільшилася на 0,01 %, що в цілому є позитивним моментом в підвищенні ефективності використання всіх активів підприємства, хоча рентабельність активів незначно зростає.

Таблиця 1. Факторний аналіз рентабельності активів за 2014–2015 рр.

№	Показник	2014 р.	2015 р.	Відхилення
1	2	3	4	5
1	Виручка від реалізації продукції, тис.грн	315 764	319 753	+3 989
2	Чистий прибуток, тис.грн	1 949	3 356	+1 407
3	Активи, тис.грн	456 850	764 544	+307 694
4	Рентабельність активів ROA, %	0,43	0,44	+0,01
5	Рентабельність продаж ROS, %	0,62	1,05	+0,43
6	Коефіцієнт оборотності активів	0,69	0,42	-0,27

Таблиця 2. Факторний аналіз рентабельності активів за 2015–2016 рр.

№	Показник	2015 р.	2016 р.	Відхилення
1	2	3	4	5
1	Виручка від реалізації продукції, тис. грн	319 753	449 212	+129 459
2	Чистий прибуток, тис. грн	3 356	8 023	+4 667
3	Активи, тис. грн	764 544	1 210 509	+445 965
4	Рентабельність активів ROA, %	0,44	0,66	+0,22
5	Рентабельність продаж ROS, %	1,05	1,79	+0,74
6	Коефіцієнт оборотності активів	0,42	0,37	-0,05

Проаналізуємо зміну показника рентабельності активів за 2015–2016 роки, дані аналізу представлені в табл.2.

Вплив зміни оборотності активів:

$$\Delta K(\text{об})_a = 1,05 * (0,37 - 0,42) = -0,0525.$$

Вплив зміни рентабельності продажу:

$$\Delta ROS = 0,37 * (1,79 - 1,05) = 0,2738.$$

Загальна сума впливу двох факторів:

$$-0,0525 + 0,2738 = 0,22.$$

Отже, коефіцієнт оборотності активів скоротився на 0,0525, тому його вплив на рентабельність активів негативний. Рентабельність продажу зросла на 0,2738. Даний фактор у позитивній мірі вплинув на рентабельність активів. Сумарний вплив цих двох факторів призвів до росту рентабельності на 0,22 %.

Проведемо факторний аналіз рентабельності власного капіталу. Для власника підприємства також важливо знати, наскільки ефективно використовується капітал, інвестований ним у це підприємство для того, щоб він міг порівняти цей показник з можливим отриманням доходу від вкладення цих коштів в інші активи. Для цього використовується показник рентабельності власного капіталу ROE. Але для власника також важливо, за рахунок яких факторів цей показник зростає протягом аналізованого періоду, а які фактори призвели тільки до його скорочення.

Факторна модель для оцінки факторів, які здійснюють вплив на зміну рентабельності власного капіталу має вигляд [4]:

$$ROE = \frac{ЧП}{\left(\frac{1}{BK}\right)} \quad (7)$$

де ЧП – чистий прибуток підприємства ;

BK – власний капітал.

Дані, необхідні для розрахунку впливу кожного з цих факторів за 2014–2015 роки і самі розрахунки представлені у табл.3.

Рентабельність капіталу – це відношення чистого прибутку до власного капіталу, яка розраховується за формулою [4]:

$$RO = \frac{Чп}{BK} * 100\% \quad (8)$$

де ЧП – чистий прибуток;

BK – сума власного капіталу.

Ступінь впливу двох факторів визначимо наступним чином:

1. Зміна рентабельності власного капіталу за рахунок зміни чистого прибутку :

$$\Delta ЧП = (ЧП(1) - ЧП(0)) * \frac{1}{BK(0)} \quad (9)$$

$$ЧП = (3 356 - 1 949) * 1 / 12357 = 0,1139$$

2. Зміна рентабельності власного капіталу за рахунок зміни величини власного капіталу:

$$\Delta BK = ЧП(1) * \left(\frac{1}{BK(1)} - \frac{1}{BK(0)} \right) \quad (10)$$

$$BK = 3356 * (1 / 15713 - 1 / 12357) = -0,0510.$$

Загальна сума впливу двох факторів: 0,1139 – 0,0580 = 0,0559.

Отже, чистий прибуток зріс на 0,1139 і це позитивно вплинуло на рентабельність власного капіталу, величина власного капіталу навпаки,

Таблиця 3. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу за 2014–2015 рр.

№	Показник	2014 р.	2015р.	Відхилення
1	2	3	4	5
1	1.Виручка від реалізації продукції, тис. грн	315 764	319 753	+3 989
2	2.Чистий прибуток, тис. грн	1 949	3 356	+1 407
3	3.Сума власного капіталу, тис. грн	12 357	15 713	+3 356
4	4.Рентабельність капіталу ROA, %	0,1577	0,2136	+0,559

Таблиця 4. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу за 2015–2016 рр.

№	Показник	2015 р.	2016 р.	Відхилення
1	2	3	4	5
1	Виручка від реалізації продукції, тис.грн	319 753	449 212	+129 459
2	Чистий прибуток, тис.грн	3 356	8 023	+4 667
3	Сума власного капіталу, тис.грн	15 713	19 157	+3 444
4	Рентабельність капіталу ROA, %	0,2136	0,4188	+0,2052

має негативну тенденцію – 0,0510. Сумарний вплив цих двох факторів призвів до росту власного капіталу на 0,0559 %.

Проаналізуємо зміну показника рентабельності власного капіталу за 2015–2016 роки. Дані аналізу представлені в табл.4.

Зміна рентабельності власного капіталу за рахунок зміни чистого прибутку:

$$\Delta ЧП = (8\ 023 - 3\ 356) * 1 / 15\ 713 = 0,2970.$$

2. Зміна рентабельності власного капіталу за рахунок зміни величини власного капіталу: $\Delta BK = 8\ 023 * (1 / 19\ 157 - 1 / 15\ 713) = -0,0918$.

Загальна сума впливу двох факторів: $0,2970 - 0,0918 = 0,2052$.

Отже, чистий прибуток зріс на 0,2970 і це позитивно вплинуло на рентабельність власного капіталу, величина власного капіталу навпаки, має негативну тенденцію – 0,0918. Сумарний вплив цих двох факторів призвів до росту власного капіталу на 0,2052 %.

Одним із альтернативних напрямів оцінки комерційної надійності підприємства та можливості забезпечення свого подальшого фінансового зростання є аналіз та прогнозування банкрутства, що здійснюється на основі самостійного дослідження із використанням дескриптивної статистики (зокрема, дискримінантного аналізу) або на основі розроблених моделей.

У зарубіжних країнах для оцінки ризику банкрутства та кредитоспроможності підприємства широко використовуються факторні моделі відомих західних економістів: Альтмана, Ліса, Таффлера. Оцінюючи фінансовий стан ПАТ «Трест

Житлобуд-1» використано дані моделі, а також російська схема рейтингової експрес-оцінки фінансового стану підприємства.

Загалом прогнозування (оцінка ймовірності банкрутства підприємства) має на меті ідентифікацію потенційної загрози банкрутства з метою своєчасного формування доходів, спрямованих на нейтралізацію негативних тенденцій розвитку фінансової ситуації на підприємстві [3].

Розрахуємо ймовірність настання банкрутства для підприємства ПАТ «Трест Житлобуд-1» за моделлю Лісса. Дана чотирьохфакторна модель розраховується завдяки рівнянню [6]:

$$Z = 0,063x(1) + 0,092x(2) + 0,057x(3) + 0,001x(4) \quad [11]$$

де $x(1)$ – оборотні активи/сума активу;

$x(2)$ – прибуток від реалізації / сума активу;

$x(3)$ – нерозподілений прибуток / сума активу;

$x(4)$ – власний капітал/позиковий капітал.

Якщо $Z > 0,037$ – ймовірність банкрутства мала, якщо $Z < 0,037$ – ймовірність банкрутства велика.

Для цього складемо допоміжну табл.5 з вихідними даними.

За вихідними даними розраховали показники за моделю Лісса, які представлені в табл.6. Отже, динаміка всіх показників позитивна, що говорить про підвищення фінансової стійкості підприємства. Z – рахунок за всіма роками перевищує 0,037, це означає, у підприємства ймовірність банкрутства мала.

Розрахуємо ймовірність настання банкрутства підприємства за моделю Таффлера. Рівняння моделі має вигляд [2]:

Таблиця 5. Вихідні дані моделі Лісса за 2014 – 2016 рр., тис.грн.

№	Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.
1	2	3	4	5
1	Сума активів	456 245	764 544	1 210 509
2	Власний капітал	12 357	15 713	19 157
3	Оборотні активи	405 448	700 347	1 144 168
4	Прибуток від реалізації	61 133	62 369	79 549
5	Нерозподілений прибуток	3 686	6 390	12 965
6	Позиковий капітал	443 888	748 831	1 191 352

Таблиця 6. Розрахункові дані моделі Лісса за 2014–2016 рр.

№	Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.
1	2	3	4	5
1	X_1	0,89	0,92	0,95
2	X_2	0,13	0,08	0,07
3	X_3	0,01	0,01	0,01
4	X_4	0,03	0,02	0,02
5	Дані Z – рахунку			
6	Z	0,068	0,066	0,067

$Z = 0,53(x_1) + 0,13(x_2) + 0,18(x_3) + 0,16(x_4)$ [12]
де $x(1)$ – прибуток від реалізації / короткострокові зобов'язання;

$x(2)$ – оборотні активи/сума зобов'язань;

$x(3)$ – короткострокові зобов'язання/сума активу;

$x(4)$ – виручка/сума активу.

Якщо $Z > 0,3$ – ймовірність банкрутства мала, якщо $Z < 0,2$ – банкрутство більш ймовірне, якщо $0,2 < Z < 0,3$ – ймовірність банкрутства середня.

Вихідні дані для розрахунку даної моделі представлено в табл.7. Далі в табл. 8 представлені за вихідними даними розрахунки за моделю Таффлера.

Отже, значення Z – рахунку є вище нормативного і становить у 2014 році 0,4536, у 2015 ро-

ці 0,3743 та у 2016 році 0,3564, це означає те, що у підприємства ПТ «Трест Житлобуд-1» не виявлено ймовірності банкрутства, підприємство фінансове стійке. Найбільше значення Z – рахунку у 2014 році, це означає, що підприємство мало в цей період найоптимальніший стан.

Розрахуємо ймовірність настання банкрутства підприємства за двофакторною моделю Альтмана. Рівняння моделі має вигляд [2]:

$$Z = -0,3877 - 1,0736K(нл) + 0,0579K(к) \quad [13]$$

де $K(нл)$ – коефіцієнт поточної ліквідності ;

$K(к)$ – коефіцієнт капіталізації.

Якщо $Z > 0$ – ймовірність банкрутства більше 50%, якщо $Z < 0$ – ймовірність банкрутства мен-

Таблиця 7. Вихідні дані моделі Таффлера за 2014 – 2016 рр., тис.грн.

№	Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.
1	2	3	4	5
1	Прибуток від реалізації	61 133	62 369	79 549
2	Короткострокові зобов'язання	315 747	268 160	369 229
3	Оборотні активи	405 448	700 347	1 144 168
4	Сума активів	456 245	764 544	1 210 508
5	Позиковий капітал	443 888	748 831	1 191 352
6	Виручка	315 764	319 753	449 212

Таблиця 8. Розрахункові дані моделі Таффлера за 2014–2016 рр.

№	Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.
1	2	3	4	5
1	X_1	0,19	0,23	0,22
2	X_2	0,91	0,94	0,96
3	X_3	0,69	0,35	0,31
4	X_4	0,69	0,42	0,37
5	Дані Z – рахунку			
6	Z	0,4536	0,3743	0,3564

Таблиця 9. Розрахункові дані моделі Альтмана за 2014–2016 рр.

№	Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.
1	2	3	4	5
1	Коефіцієнт поточної ліквідності	1,28	2,61	3,09
2	Коефіцієнт капіталізації	0,97	0,98	0,98
3	Дані Z – рахунку			
4	Z	-1,706	-3,133	-3,648

ше 50 %, якщо $Z = 0$ – ймовірність банкрутства дорівнює 50 %.

Розрахунок моделі Альтмана представлено в табл.9.

Отже, з розрахунків бачимо, що Z – рахунок < 0 за кожним роком, тобто ймовірність банкрутства менше 50 %.

Висновки

Проведено аналіз фінансового стану, визначено, що підприємство у 2014 та 2015 році знаходилось у критичному стані, у 2016 році фінансовий стан покращився. За факторним аналізом рентабельності активів за 2014 та 2015 році визначено, що сумарний вплив двох факторів призвів до того, що рентабельність активів збільшилася на 0,01 %, що в цілому є позитивним моментом в підвищенні ефективності використання всіх активів підприємства, хоча рентабельність активів зростає несуттєво, за 2015 та 2016 роки сумарний вплив факторів призвів до росту рентабельності на 0,22 %. За факторним аналізом власного капіталу визначили, що сумарний вплив двох факторів у 2014 та 2015 роках призвів до зростання власного капіталу на 0,0559 %, а у 2015 та 2016 роках на 0,2052 %. За оцінкою ймовірності банкрутства за моделями Лісса, Таффлера та Альтмана визначили, що у підприємства не виявлено ймовірності банкрутства, у підприємства залишається значний потенціал для збільшення своїх доходів та забезпечення подальшого економічного зростання у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Важинський Ф.А. Сутність антикризового фінансового управління підприємством / Ф.А. Важинський, А.В. Колодійчук // Економіка промисловості. – 2009. – № 5. – С. 127–130.
2. Гибизов Н. Г. Сравнительная характеристика методов определения риска банкротства предприятия. Агрегирование полученных данных с помощью модели нечетких множеств / Н.Г. Гибизов // Молодой ученый. – 2012. – №5. – 369 с.
3. Жихор О.Б. Діагностика діяльності підприємств будівельної галузі щодо навмисного банкрутства / В.І. Торкатюк, О.Б. Жихор // Банкрутство підприємств будівельної галузі України: стан, проблеми і шляхи їх вирішення : монографія / [В.М. Бабаєв, В.І. Торкатюк, Л.М. Шутенко та ін.]; за заг. ред. В.М. Бабаєва; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2016. – С.168–326.
4. Костюк В.О. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств міського господарства : навч. посібник / В.О. Костюк. – Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х: ХНАМГ, 2010. – 245 с.
5. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. / О. О. Непочатенко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 328 с.
6. Оцінка банкрутства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cfin.ru/finanalysis/risk/bankruptcy.shtml>
7. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затвердженим наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України № 49/121 від 4 січня 2013 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>.

*В.М. МАРЧЕНКО,
проф. д.е.н., Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Н.М. ПОКРОВСЬКА,
аспірантка, Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

Системний підхід до оцінювання інтенсифікації машинобудівного виробництва

У статті запропоновано оцінювати рівень інтенсифікації машинобудівного виробництва з використанням системного підходу. Розглянуто функціональні модулі виробництва, описано та розраховано часткові, комплексні та інтегральні показники інтенсифікації машинобудування за період 2010 – 2015 роки.

Ключові слова: інтенсифікація виробництва, системний підхід, функціональні модулі виробництва, часткові, комплексні та інтегральні показники, метод таксономічного аналізу.